

TASCA

DEL

ANY II - N.^E 14

DECEMBRE DE 1923.

Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Lleida i sa Província

Servei de Subvenció per CESSANTIA DE TREVALL

Extracte del Reglament

El Socor de Subvenció per cessantia de Trevall fou creat en Juliol de 1921, aprobant-se el Reglament provisional que regeix, amb data de 1 d'Agost següent.

Tenen dret al socor de cessantia els socis que, per haver estat despedits del treball es trovin sense colocació, sempre que'l despido no sigui degut a motius que perjudiquin sa moralitat u honradesa.

El soci que's trovi en el cas deurá solicitar el socorro per escrit, explicant les causes de son despido, les quals el Concell pod procedir a comprobar.

El subsidi s'abonarà des de'l día en que'l soci deixi de treballar fins la vigilia del día en que estigui colcat, no abonant-se en cap cas, més de dos mensualitats.

La quantitat de subvenció será fixada per una comissió especial, o, en son defecte, pel Concell Directiu, tenint en compte l'estat de la Caixa social i el sou que percibía el soci cessant, d'acord, además amb l'escala de subvencions que marca el Reglament.

Per a tenir dret al subsidi de cessantia, es precís, en tots els casos, trovar-se al corrent de pagament i portar sis mesos de soci del «Centre».

ELS XOCOLATES

Piera & Brugueras

de Terrassa

son els més cars, perquè son els millors

Recaders diaris i directes a Barcelona

SETÓ I FILLS

RAPIDESA, ECONOMIA I SEGURETAT
EN ELS ENCARREGS.

LLEIDA: Estoreria, 4

BARCELONA: Montesión, 17

Trevalls de fantasia :: Comercials :: Recordatoris
religiosos :: Esqueles i recordatoris de defunció ::
Obres :: Revistes :: Periòdics :: Especialitat en
impressos per a Societats i Sindicats agrícols

Impremta Joventut

Propietat de la Cooperativa Obrera Joventut
Blondel, 7 LLEIDA Teléfon 504

Objectes d'escriptori :: Segells de cauchú i de metall
Plaques esmaltades i plomes estilogràfiques
Els encàrregs se serveixen amb gran activitat.
PREUS ECONÒMICS

Agencia EL RÁPIDO

TRANSPORTS, ACARREIGS I MUDAMENTS

SERVEI DIARI

Barcelona, Palma, Valencia, Lleida i Balaguer

Es la Agencia que ofereix majors garanties de bon
servei, de seguretat, de economia i de rapidesa.

MÀQUINES D'ESCRIURE de totes marques
OBJECTES D'ESCRITORI : MOBILIARI
per a OFICINES: MÀQUINES de CALCULAR

Reparacions amb garantia

Preus únics i sens competencia

GERMÀ ORPI

Constitució, 26

LLEIDA

URIARTRIL

Artritis - Reuma - Gota

Merceria i Novitats

Emili Duró

Plassa de la Sal, 8 - Telefon 302

LLEIDA

Xocolates Exquisides

Marca "LA LLUNA"

de la casa

Filla de A. Amatller

BARCELONA

CAFE-BAR SALVAT

LLEIDA.

"LA INDUSTRIA BERIDANA"

Fàbrica d'Anisats, Licors, Xarops i Olis
d'Oliva i d'Orujo

PERE MOR

ESPECIALITATS DE LA CASA

Anis MOR i Gran Licor Estomacal WILSON

Despatx: CABRINETTY, 20. - Teléfon 36

LLEIDA

Sastreria - Camiseria i Genres de punt
Llaneria - Teixits - Articles d'ocasió.

CASA DE SALDOS

DE

Antoni Carme

Major, 19, pral.

LLEIDA

SIDRAL i MAGNESIA

TEIXIDO

Son els mellors.

BARCELONA

ACADEMIA COTS

ESTORERIA, 10

LLEIDA

COMERÇ I IDIOMES

Reforma de lletra. - Ortografia. - Correspondencia.
Càlculs mercantils - Teneduria de Llibres - Taquígrafia
Mecanografia - Coneixença de la moneda - Francés
Titol de Tenedor de Llibres - Locals apartats
per a senyorettes i per als alumnes de major
edat - Classes de dia i de nit.

PREUS ECONOMICS

Saló Perruqueria

"Los Tres Amigos"

DEN

FRUCTUÓS PABLO

Sillons americans. — Higiene. — Confort. —
Massatjes. — Raigs ultra-violeta. — Locions.

Constitució, 27, entressol - Teléfon 412

LLEIDA

CAMIL ADELL

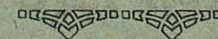
MAJOR, 61

Génres de punt, Camises,
Corbates, Lligues, Tirants

GRAN ASSORTIT DE ROBA BLANCA
CONFECCIONADA

PREU FIXE

Sastreria

Basols

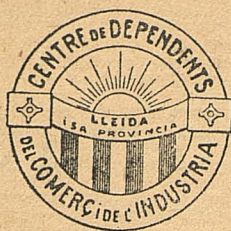
SUCCESOR DE C. VALLS

LA MES IMPORTANT

MAJOR, 17

TELEFON 261

LLEIDA

TASCA

BOTLLETÍ MENSUAL

Redacció i Administració

Hostatje del Centre

Avinguda de Blondel, lletra B.

del Centre de Dependents del Comerç i de l'Indústria de Lleida i sa Província.

Any II. — Nombre 14

LLEIDA

Decembre de 1923

OPTIMISME

FA ja tres mesos que esdevingué la celebració de la III Assemblea de la Federació de Dependents de Catalunya, i, adhuc els dies transcorreguts, servém encara ben gratament en nostra memoria son record i en nostre cor les impresions de la diada.

Son unes impressions plaentes, falagueres, d'optimisme. A l'escalf de les discussions serenes i aciençades de l'Assemblea de Terrassa, ens sentirem aconortats d'un bell optimisme, esperançador d'una tasca seriosa i de profit.

I després, al llegir defingudament sobre les planes de «Lluita», el descapdellament dels temes i la seriosetat de les discussions; a l'heure esment dels acords que recaigueren, no pogué hom sostreure's a una explosió d'entussiasme, fill de la fe absoluta en la tasca que han de realitzar la Federació i tots els Centres adherits, en profit de la col·lectivitat nostrada.

Cal, no més, esguardar l'abundosa font de doctrina i l'explanació de problemes a resoldre, aixís com la serie de aspiracions a atenyer, per a heure esment de l'obra profitosa que fan aquestes reunions anyals amb que la Federació, com mare carinyosa, aplega a tots els dependents de les encontrades catalanes.

Aquest es, per sobre, potser, de tots els altres, el mellor aventatge de la celebració de les Assemblees. Aquella unió de tots els dependents mercantils catalans, aquella germanor que regná entre els de Valls i els de Terrassa, els de Reus i els de Manresa, els de Lleida i els de Mataró, els de Sabadell i els de Tarragona; aquella mancomunitat de pensament i el desig de mellorar la nostra classe, quin esperit es palesá ben clarament en totes les sessions, es per a nosaltres el major éxit de l'Assemblea i el major motiu d'orgull per a la Federació.

Ens aconhortá també l'orientació pràctica que'l Comité Executiu sapigué imprimir a les tasques de l'Assemblea. Si aquesta s'hagués reunit per a discutir temes abstractes i concepcions ideològiques, potser la nostra gent hauria fet un paper més lluit devant el mon intel·lectual; emperó, indubtablement, la nostra classe no n'hauria obtingut cap benefici.

Ara sabém ben bé quines son nostres aspiracions més immediates i quins els beneficis que hem de atenyer més depressa; i com sigui que moltes d'aquestes aventatges les tenim garantides per les lleis, els membres dirigents de les nostres agrupacions tenen ja ara assenyalat el camí de la seva actuació.

Coincidint amb aquest plan pràctic d'actuació, el nostre «Centre» es llença ara a una empresa, massa grossa, potser, per a ses propies forces, emperó de gran necessitat per a tots. Aném a crear un Casal que sigui l'aixopluc de tota la dependència mercantil lleidatana i ont tingui son racer el jovent que senti aspiracions per un ideal gran i noble.

Ara es l'hora, companys, d'arribar a la meta. Canviat el caire de les coses i situades les autoritats al costat de la raó, de la justícia i de la llei, el nostre plet que es de llei, de justícia i de raó, es ja guanyat.

Ajuceu-nos i triomfarem.

ELS POBRES APRENENTS

Ara que, afortunadament, s'es canviat el caire de les coses dins el governament de la nació espanyola i ara que sembla que les qüestions socials van prenent un aspecte més falaguer per a nosaltres, fent-se respectar amb severitat i rigidesa les lleis que foren dictades per a protegir a la classe obrera i a la dependència mercantil, cal cridar l'atenció sobre un aspecte del problema social.

Ens referim al treball dels nois i a l'explotació de que's fa víctima als pobres aprenents, de qual assumpte ja va ocupar-se, a iniciativa nostra, la Federació de Dependents de Catalunya en sa recent Assemblea.

Dissortadament, aquest assumpte no ocupá gaire atenció, perquè, en mig dels grans problemes socials, son pocs els homes i escassos els organismes que's recorden dels petits companyons nostres de treball, dels aixerits i simpáticos aprenents, però també, dels pobres aprenents, que son la Ventafocs, el sac dels cops, en aquest engranatge del comerç i de la indústria.

Causa profunda pena el pensar que amb tants organismes com son creats, amb tantes Juntes de Reformes Socials, amb tantes Inspeccions del Treball, amb tantes Juntes de Protecció a la Infantesa, amb tantes lleis del Treball de dones i nois i d'aprenentatge, la reglamentació i vigilància del treball dels nois i dels nostres aprenents estigui tan descurada.

Sols té explicació pel fet de que aquests son els individus de la més ínfima categoria dins del nostre estament social, els qui formen la darrera roda de l'engranatge mercantil.

Si la dependència—i ens referim als qui ja han sortit de l'aprenentatge—requereix una pila d'avantatges que no té, perquè si bé la llei els hi don, els patrons els hi regateixen, els aprenents mereixen molt més encara els nostres desvels i la nostra preocupació, per ço car, pel motiu de sa menor edat, de sa poca força i de sa escasa resistència, són els qui, sovintment, es veuen més atropellats i escarnits en la concessió de les garanties amb que les lleis protegeixen son treball.

Es en les poblacions petites on cal esguardar l'espectacle de l'explotació dels pobres aprenents; on es veu com els pobres nois de vuit, de deu, de dotze, de catorze anys, treballen vuit, nou, deu, onze, fins dotze hores seguides, sens donar-los, de vegades, més que mitja hora per a dinar, sens concedir-los temps per a esmorçar i berenar, a ells que precisament es troven en el bo de la creixença.

Hi ha que veure les feines pesades que alguns són obligats de fer, feines seguides i incessants,

que no pot pas resistir sa complexió física, feines de camàlic de vegades, i, quan no, feines servils, de minyona de servei, en un treball que la major part de vegades no té cap finalitat elevada, sense estímols i sense alliconament.

I ja no parlem de l'inhumà problema de l'inter-nat, car si espliquessim detalls d'aquest odiós règim amb els nostres aprenents, hauriem de citar casos verdaderament repugnants i execrables.

Hem de pensar en que els pobres aprenents, nostres humils companyons en el treball són els primers que formen per a obrir, escombrar i netejar el taller, el magatzem, la botiga o el despatx, i, són, además, els derrers que pleguen, treballant sense interrupció; i si s'ensopega que en sa casa no s'hi fa la jornada mercantil, penséu com arribarán al vespre de rendits i afadigats aquests petits obrers, els més soferts, els més resignats i els més explotats també.

Parém esment en que casi bé tots ells es veuen privats de rebre les llums de l'instrucció primària, perquè, en general, foren tretts de l'escola massa d'hora i ara no frueixen de la facultat que els dona la llei de gaudir de dues hores lliures, no computables amb les del treball, per a assistir a l'escola; i aquests pobres aprenents haurán de rebre-la sacrificant les hores del repós que tant els hi convé, o haurán d'arribar a la major edat sens el més lleuger coneixement de les beceroles en la ciència mercantil.

Esguardém pels carrers de les nostres petites ciutats a eixa munió de nois, carregats amb munts informes de diaris, amb un pes feixuc que no pot pas soportar sa delicada complexió física, corrent adelerats, mal vestits, mal alimentats, descalços, per uns quants céntims diaris.

Contemplém l'explotació íncua que es fa dels nostres pobres aprenents en fàbriques, en tallers, en magatzems, en botigues i heurém esment de la necessitat de que ens preocupém tots plegats una mica dels pobres companys petits que no poden defensar-se per si mateixos.

Jo brindo aquestes ratlles als companys que formen part de les Juntes Local i Provincial de Reformes Socials; al digne Inspector del Treball; a la Junta de Protecció a la Infantesa, i a l'Excm. senyor General Governador, per a que tots plegats se preocupin de les condicions de treball i dels sous esquitats que percebeixen els nostres pobres aprenents, aixís com de l'explotació de que per part de alguns patrons son objecte; i no tinguin dubte uns i altres de que, en fer ho, realitzarán una obra de gran transcendència social.

JOAN M.ª MORANTE.

EN PETICIÓ D'APOI

El "Centre de Dependents" al nou Régim

Días després de proclamat el nou Régim, el Concell del Centre entengué convenient reclamar l'apoi del nou Govern militar, en benefici dels interessos col·lectius; i an aquest efecte feu entrega al Governador Militar de la provincia, de la següent

EXPOSICIO

Excmo. Sr.:

El «Centre de Dependents del Comerç i de la Industria de Lleida y sa Provincia», entidad creada única y exclusivamente con el fin de defender los intereses morales y materiales de la dependencia mercantil, acude hoy respetuosamente ante V. S. para expresarle sus fervientes deseos de que el nuevo Régimen establecido para el gobierno de la nación española se constituya en un amparador y defensor de los derechos y aspiraciones legítimas de nuestra clase.

Ya desde el primer momento, hubimos de darnos cuenta de la honda transformación que venia experimentando la gobernación del país y de la sustitución de los antiguos y desacreditados moldes de la vieja política, por procedimientos nuevos, enérgicos y radicales.

Esta transformación que se ha operado en tan pocos días, nos da la medida de lo que se propone hacer el Gobierno militar, del cual es V. S. digno representante, en los diferentes órdenes de la vida nacional. Y sin querer inmiscuirnos en otros aspectos que no nos incumben, ni para cuya labor nos creemos capacitados, esta entidad, como genuina representación de la dependencia mercantil leridana, cree su deber reclamar el apoyo de su digna autoridad en favor de esta nuestra clase, tan burlada y escarnecida por anteriores autoridades y por políticos arribistas que llegaron a escalar los puestos de mando, en la esfera de nuestro radio de acción.

La dependencia mercantil leridana se ha visto burlada hasta ahora, en sus legítimos derechos, por la circunstancia de que, a pesar de estar protegida y amparada en su trabajo por una copiosa legislación social, estas leyes y estas disposiciones han resultado letra muerta para nuestras auto-

ridades que, o no han sabido o no han querido hacerlas respetar, con grave daño de los intereses morales y materiales de esta nuestra colectividad.

Las Juntas de Reformas Sociales, creadas con el fin de velar por el estricto cumplimiento de dichas disposiciones, se han convertido en organismos supérfluos y sin eficacia alguna, cuando no —y este es el caso peor, que todos lamentamos— en baluartes del caciquismo, del favoritismo y del compadrazgo políticos.

Esta entidad podría presentar a la consideración de V. S. casos que atestiguan tales aseveraciones, citando hechos de reclamaciones y denuncias presentadas a las Juntas de Reformas Sociales, cuyas reclamaciones han perdurado meses y meses, sin que en algunos casos se haya obtenido solución en el día de la fecha.

Abriga esta entidad de mi presidencia el criterio de que ahora que desempeña el mando de la provincia el espíritu de rectitud, de moralidad y de justicia, personalizados en la autoridad de V. S. quedarán salvaguardados los intereses morales de la dependencia mercantil, pues no dudamos de que esa digna autoridad hará que sean respetados todos los derechos que a nuestra clase concede y reconoce la vigente legislación social.

Interin esta entidad se prepara a presentar en la Oficina correspondiente las reclamaciones que crea necesarias, contra el incumplimiento de las leyes sociales que le afectan, me es grato ofrecer a V. S. el apoyo de este Centro de Dependientes para todo cuanto contribuya al bienestar de la dependencia mercantil.

Dios guarde a V. S. muchos años.

Lérida, dos de Octubre de 1923.—El Presidente, *José Solé Barri*.—El Secretario actal., *Manuel Solano*.

Excmo. Sr. General Gobernador Militar de la Provincia. Lérida.

El projecte económic

Per a atendre a les quantioses despesses que ocasiona la instalació, el Concell Directiu acordá un projecte económic, que fou aprobat pel Concell General. Un de sos punts es la emissió d'accions entre ls socis, per tant de crear interessos al voltant del Centre. Aquestes accions serán amortitzables per sorteig, devengarán interés i com que's donarán moltes facilitats per a sa sotscripció, es d'esperar que tots els socis voldrán ésser accionistes.

UN INTENT FRACASSAT

L'Escola de Comerç

Nostres companys deuen estar ja degudament assabentats de que ha fracassat per complert el projecte de creació d'una Escola de Comerç, a Lleida, a càrreg de la Mancomunitat de Catalunya. Ha fracassat i no cal pensar-hi més.

Aixís ho digué el Conceller de la Mancomunitat Sr. Sol, en una sessió celebrada a l'hostatge de la Cambra de Comerç, davant les Juntetes Directives d'aquesta, del Círcol Mercantil i del nostre Centre.

La nostra entitat hi estigué representada per en Solé Barri, qui ocupá un lloc en la presidència de l'acte i pels companys Solé (Pau), Corbella, Gombau, López i Riu.

El Sr. Sol doná compte ben detalladament de totes les gestions i tramitacions hagudes en çó de l'expedient de la creació de l'Escola de Comerç, a Lleida, venint a dir, en definitiva, que'l projecte havia fracassat per mor del poc interés demostrat per l'Ajuntament, per ço car aquest no s'havia cuidat de posar-se al corrent del pagament de sos deutes amb la Mancomunitat.

No restaren sens contestació les paraules del Conceller de la Mancomunitat, doncs alguns dels reunits manifestaren que aquell organisme debía haver tingut més cura d'atendre l'aspiració persistent dels organismes mercantils de Lleida, ja que per aquest fi havia rebudes importants quantitats.

Será, per tant, un xic difícil d'esbrinar ont es la culpabilitat en el fracàs de la creació de l'Escola de Comerç; si en l'Ajuntament, qui no pagava sos débits a la Mancomunitat o en aquesta que no sabia trovar una fórmula per a complaure a Lleida, deixant de banda a l'Ajuntament. El mateix Boilletí de la Cambra de Comerç, en son darrer nombre, no'ns don llum ni opinió sobre aquest afer, i'l tracta tot lleugerament, com si no fos d'una excepcional transcendència.

Peró tirant la culpa d'aquest esguerro, com ens sembla procedent, a sobre de l'Ajuntament lleidatá, hem de planye'ns una vegada més dels pocs beneficis, per a no dir dels perjudicis, que ha reportat a la col·lectivitat nostrada l'actuació dels polítics. Es una greuja més que tenim que afegir a la relació de càrregs.

No'ns resta, ara, si volém eixamplar la cultura mercantil dels nostres associats, altre remei que crear-nos l'escola nosaltres per a nosaltres.

Ço estém decidits a portar-ho a cap. A l'hivern

prop passat, el nostre Centre inaugurarà com a prova, un Curset d'ensenyaments pràctic-mercantils. Fou una preparació que no aná del tot malament. Cal, ara, millorar el projecte i eixamplar-lo.

D'aixó se n'ocupará el Concell prouperament, segons un bell plan que té el nostre company President i d'acord amb una proposició del company Eduard Cairó, aprobada en el darrer Concell General Ordinari.

Més de tot açó, que es un ample programa de cultura mercantil, ja'n parlarém més amplament un altre día.

DE CASA NOSTRA

El darrer Concell General

El prop passat diumenge, dia 9 del corrent, els socis del nostre Centre es reuniren, convocats per la Presidència, en Concell General Extraordinari.

Fou aquest, potser, el més transcendental dels Concells Generals celebrats en molt temps per la nostra entitat, ja que en ell varen tractar-se assumptes de capital importància.

Presidí en Josep Solé Barri hi assistiren uns cinquanta associats. En Borrás llegí l'acta de l'anterior, que fou aprobada.

Després d'unes explicacions de la Presidència, per unanimitat i amb gran satisfacció de tots els socis, s'acordá instal·lar l'hostatge social del Centre en la Casa lletra B. de l'Avinguda de Blondel, ont hi ha instal·lat el Teatre Viñes; aprobant se aixís mateix un projecte d'ordre económic relacionat amb la instal·lació del nou local, junt amb una memoria que ha de trametre's a la Federació i'l pressupost de despeses.

La presidència exposá la necessitat de reforçar els ingressos, en atenció als quantiosos gastos; el company Jover Pena proposá s'augmentessin les quotes dels socis i després d'una lleugera discussió, en la que intervingueren varis companys, s'acordá augmentar les quotes a dues i una pesseta mensuals, per als dependents i aprenents, respectivament.

A proposició de la presidència, s'acordá anular l'article 1 del Capítol VI dels Estatuts, que parla de l'idioma oficial de la entitat.

Finalment, s'acordá demorar fins a la propera sessió general ordinària la elecció d'un Vocal per la Junta Local de Reformes Socials.

En la reunió regná molt entusiasme, fent-se vots per la prosperitat del Centre i prometent tots els reunits secundar l'obra del Concell, contribuint a sostenir nostre Casal.

DE L'ASSEMBLEA DE TERRASSA

Per la confecció d'un index legislatiu social

Proposició presentada a la III Assemblea de la Federació de Dependents de Catalunya, pels Delegats del Centre de Lleida.

A L'ASSEMBLEA

Els qui sotscriuen, delegats en la III Assemblea de la Federació de Dependents de Catalunya, en nom i representació del «Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Lleida i sa Província» tenen l'honor d'exposar a la consideració dels companys assembleistes çó que segueix:

Es un fet innegable que dins de l'actual legislació de l'Estat espanyol hi han una pila de lleis, de reials ordres i d'altres disposicions que, favoreixent a la dependència mercantil i constituint garanties per la classe obrera en general, no sabem fer-les valdre per tenir d'elles un desconeixement absolut o be per no conèixer a fons i en detall son alcanç o sa aplicació.

Ara bé; aquestes lleis, si bé conegudes en síntesi per tots els companys del nostre estament, son poc conegudes en tots sos detalls i en sos articles, inclòs pels elements dirigents de les nostres entitats, pel fet de que sovint apareixen modificades, esmenades o rectificades, publicant-se únicament en els periodics oficials de l'Estat, els quals ningú llegeix.

Aquest desconeixement absolut de les lleis que favoreixen a la dependència mercantil, es moltes vegades causa de que no puguin reclamar-se per les Juntes dels nostres organismes determinades ventatges en casos particulars, per çó car no tenim a ma i no podem esgrimir con arma defensiva la disposició que'ns apoia, la dada de la reial ordre o l'article i paragrafs de la llei que favoreix la nostra pretensió.

Mantes vegades, el Centre en quin figuren inscrits els qui sotscriuen ha tingut necessitat de presentar davant les autoritats, els Jutjats, les Juntes de Reformes Socials, entitats patronals o particulars, diverses reclamaciones sobre incidencies de contractació o de treball, sens poguer apoiar sa petició amb una dada, amb un article o amb la cita d'una disposició determinada, amb tot i saber que çó que's demanava estava apoiat per la llei.

Coneixent ben bé el caracter de les nostres autoritats, dels organismes oficials i adhuc de molts particulars, creiem que el sol fet de garantir la nostra demanda amb una cita textual o amb un article d'una llei, faria desaparèixer per lo general tota oposició i les nostres garanties esserien més respectades.

En sa virtut, els qui sotscriuen, formulen a l'Assemblea, en sa sessió d'avui, la següent

PROPOSICIÓ

1.º Que l'Assemblea acordi la confecció d'un INDEX LEGISLATIU, en el que s'inclouin tots els Reials decrets, Reials ordres, ordres, reglaments, disposicions i precedents, que afectin a l'estament obrer en general i a la dependència mercantil, especialment.

2.º Que's faculti al Comité Executiu de la Federació per a que a son albir i recte juí, nomeni una ponència, encarregada de la confecció d'aquest INDEX LEGISLATIU, concedint li un plaç de quatre mesos, des de sa constitució, a fi de que tingui perfeccionat el treball de referencia.

3.º Que una vegada confeccionat aquest treball, el Comité de la Federació cuidi d'anar-lo completant amb les noves disposicions, aclaracions i modificacions que vagin apareixent en el futur.

4.º Que's faculti al Comité Executiu de la Federació per a que, si ho creu convenient, pogui requerir en la confecció d'aquest treball la col·laboració d'algun advocat o altra persona tècnica en legislació, abonant els honoraris que devengui.

5.º Que un colp confeccionat aquest INDEX LEGISLATIU, ne sigui tramés un exemplar, bé imprés, bé per copies a màquina, a cada una de les entitats federades; i

6.º Que les despeses que pugui ocasionar la confecció de aquest treball siguin abonades amb càrreg al Capítol d'Imprevistos o al de Biblioteca, del pressupost de la Federació per al exercici de 1923 24.

NO OBSTANT, l'Assemblea, amb son recte criteri i bon judici, acordará çó que estimi més convenient pels interessos del nostre estament i de les entitats que s'agropen.

Terrassa, nou de Setembre de 1923.—*Francesc Terrafeta.—Joan M. Morante.*

Aquest nombre ha estat sotmés a la previa censura militar.

NOSTRA COOPERACIÓ

El "Centre de Dependents" de Lleida en la III Assemblea de la Federació

En altres llocs d'aquest mateix nombre es parla de la celebració de la III Assemblea de la Federació de Dependents de Catalunya, esdevinguda a Terrassa. Ultra, els nostres companys n'están degudament assabentats, per ço car el periòdic òrgue de la Federació n'inserta una informació ampla i complerta en son nombre d'Octubre.

Volém ara, en aquesta nota apart, fer remarcar el lluit paper que'l nostre Centre feu en aquella Assemblea i recalcar la cooperació que la entitat nostrada prestá a l'obra comú, per a que'ls nostres companys n'estiguin assabentats i'n restin satisfets.

La cooperació nostra a l'obra de l'Assemblea començá amb la confecció del rapord sobre les aspiracions de la dependència mercantil lleidatana, que tots els nostres companys ja coneixen íntegrament.

El nostre rapord es publicava en primer lloc en el nombre 9 del periòdic de la Federació i fou considerat pels assembleistes—permeti-se'ns la immodestia—com el més complet i acabat dels que's presentaren. A més a més, merequé un elogi especial del president de la Federació, en la primera sessió de l'Assemblea.

Contenia el nostre rapord, després d'un preàmbul d'introducció, varis apartats sobre els següents temes: Aspecte general dels problemes socials a Lleida; la Jornada de vuit hores; el salari mínim; el régim de les vacances; el régim d'ínternat; les fires i mercats; el treball dels nois; les Comissions Mixtes i els Comités paritaris, cloent una impressió de resúm.

No's presentaven com a problemes a resoldre les lleis de la Jornada Mercantil i del Repós dominical, perque son aquestes les úniques que hem pogut veure acomplertes, si bé no encara amb tota l'exactitut que es de desitjar.

Parionament amb el rapord, fou enviat a la Federació, per a son coneixement, un estudi que tractava principalment dels sous que percebeix la dependència mercantil lleidatana, entenent-se que, pel general, son migrats i insuficients.

An aquest efecte, es feia una distribució de grupus per categories, en la següent forma: Enca-regats generals d'oficines, comptables, meritoris, mecanografs, viatjants i corredors de plassa, dependents principals, dependents de detall, mitjos dependents detallistes, aprenents, mossos i cobradors.

Amb referencia a altres problemes socials, es tractava en aquest estudi, si bé lleugerament, del salari mínim, dels Comités paritaris, de les vacances, del descans dominical, de la jornada de vuit hores, de les fires i mercats, de l'ínternat, del nombre de dependents que hi han a Lleida i dels dependents associats.

Aquests dos treballs—el rapord i l'estudi-questionari—son els treballs de fons que presentárem a la Federació.

Ultra, cal assenyalar la part important que'ls nostres delegats tingueren en les tasques de l'Assemblea, intervenint amb profit en l'estudi i discussió de la major part dels problemes que's plantejaren i presentant una proposició de caràcter molt práctic—la qual inserim en altre lloc—que fou presa en consideració i acceptada per l'Assemblea.

Un aspecte del nostre rapord, que, per cert, no era tractat per cap altre Centre, fou el que's referia al treball dels nois, posant de manifest l'explotació de que son objecte molts aprenents, privats per llurs patrons de son desenrotllo físic i de sa educació moral i íntellectual. Coincidia aquesta denuncia amb el fons de l'article que publicava a «Lluita» un company nostre. Els nostres delegats defensaren una proposició en aquell sentit i l'Assemblea aprobá per unanimitat una proposició en el sentit de que calia exigir de les autoritats un extricte compliment de les lleis de protecció a l'infantesa, del treball de dones i nois, la llei d'aprenentatge i la reglamentació del treball.

La Assemblea volgué donar una mostra de confiança a la nostra entitat, otorgant-nos un lloc dins de son Comité Executiu, per al qual fou designat nostre company en Francesc Terrafeta. Es ben dig-ne d'assenyalar aquest fet, per quant, fins ara, el nostre Centre no havia tingut cabuda dins del Comité Executiu.

Cal mentar més a més, un altre fet. La Federació, amb motiu de l'Assemblea, doná al nombre de Setembre de «Lluita», son orgue periodístic, un caràcter d'extraordinari, omplint vintiquatre planes d'abundosa i fonamentada doctrina. D'aquestes 24 planes, sis senceres son obra del Centre de Lleida i les restants son dedicades a publicar articles de

redacció, col·laboració i rapords de diversos Centres de Dependents de Catalunya.

Dit nombre de «Lluita», després de l'article de fons, reproduïx l'article titulat «Federacionisme» que publicàvem en el nombre de TASCA, corresponent al mes de Juliol passat. Insereix, després, el nostre rapord i, mes avall, un article de nostre company en Joan María Morante, sobre el treball dels pobres aprenents, tant ilegalment opressos com injustament oblidats i, al fi, un altre article de nostre volgut company en Carmel Caberol, sobre la necessitat d'incloure en nostres peticions el règimen de vacances, tant desirjat i tant convenient per a nosaltres.

Heusaquí perquè els dependents lleidatans i els socis del nostre Centre poden estar ben cofois de la intervenció de la entitat en la vida federativa i la Federació mateixa ben satisfeta de la cooperació que li hem prestat.

HI HA QUE FER FEINA

Les Juntes de Reformes Socials

No encertem a explicar-nos ço que esdevé amb les Juntes Local i Provincial de Reformes Socials, organismes, que, per sa constitució i estructura, tenen un'alta missió a desempenyar, emperó que, a Lleida al menys, han resultat infructuosos i xorcs.

Diem que «a Lleida, al menys»; emperó tenim notícies de que en altres indrets [els mateixos organismes han donat els mateixos resultats, perquè aixís ens assabenten els nostres companys de les altres encontrades catalanes.

Aixó ens dol en l'ánima, perquè voldríem que totes les organitzacions lleidatanes fossin un model d'activitat, d'escrupulosetat i de zel i, també, perquè les Juntes de Reformes Socials son l'únic racer, el sol refugi que, per ara, tenim els dependents mercantils de Lleida contra'ls atropells i burles que's fan als nostres drets i a les nostres reivindicacions.

Les Juntes de Reformes Socials han tingut les seves épocas bones i dolentes, més freqüents aquestes que les primeres. Dissortadament, a través un període d'inactivitat absoluta. Potser es efecte dels trasbals que ha sofert el Régim i del fet d'haver pujat al govern d'aquells organismes personalitats que no coneixien prou a fons son régim interior i la missió que tenen a fer.

De totes maneres, val més ço que lo altre, ço es l'estancament dels assumptes, la paralizació dels expedients, l'entreteniment de les denúncies i

la dilació de les reclamacions, coses totes que patirem durant l'actuació de la derrera Junta Local de Reformes Socials.

Al proclamar-se'l nou régim i al renovar-se tan radicalment els Ajuntaments, vegérem un raig de llum pensant que les Juntes de Reformes Socials respondrien a aquest ambient de sanejament i de purificació de tots els organismes. Vingué aleshores a l'alcaldia de Lleida una personalitat lleidatana, gens insinistrada en política i, per tant, teníem dret a esperar d'ella que les lleis de carácter social assolirien un acompliment sever i extricte.

No voldríem nosaltres que l'alcalde fos amic de ningú, sinó de la legalitat i de la justícia. *Amicus Plato, sed magis amica veritas*, com deien els romans; però'ns don mala espina que l'alcalde actual sigui un comerciant, amb tots els desigs de no malquistar-se amb sos col·legues.

Ara com ara, podem afermar que l'acompliment de la Jornada Mercantil, en ço que afecta a l'Alcaldia—principalment en lo que's refereix als horaris d'establiments—deixa quelcóm que desitjar; i de ço ja'n sab el Sr. Governador Militar alguna cosa.

Tampoc hem d'agrair al Sr. Alcalde el fet de que convoqui a la Junta Local de R. S. en hores incompatibles amb el treball dels Vocals obrers de la mateixa, doncs si bé es veritat que aquestes poden exigir als llurs patrons respectius l'aquiescència per ausentar-se del treball i assistir a les sessions de la Junta, ço els coloca en una situació violenta, de la que no som partidaris i de la que no podem obtenir-ne res més que perjudicis.

Cal que les Juntes es reunixin i's reunixin sovint, si han d'entendre en els afers que'ls hi están confiats, que son molts i transcendents, contra'l que pensa el Sr. Alcalde; i cal també que'ls assumptes no's difereixin i que les reclamacions i denúncies no's retirin ni's dilatin indefinidament, aixís com també que l'Alcalde President tingui cura de complimentar tots els acords de la Junta, sens excusa ni dilació.

A nosaltres ni'ns doten prendes, ni abriguem animosetat contra ningú; per ço ens plauria el logiar l'actuació del Sr. Alcalde, com ho havém fet amb l'Inspector Provincial del Treball, donant compte de son zel i de sa profitosa tasca, davant de sos superiors immediats.

La Junta Provincial de Reformes Socials, que assembla comença a actuar amb molt seny i criteri, pod fer molt i molt de bé en ço de l'acompliment de les lleis; i tant de bo que, amb recte criteri i bona voluntat, pugui esmenar els erros comesos per la Junta Local!

¡HURRA. COMPANYS!

L'HOSTATGE DEL CENTRE

El Casal de la Dependència Mercantil Lleidatana

Escribim aquestes ratlles, sadollats d'alegría i amb els cors omplents de satisfacció.

El Centre de Dependents de Lleida, el nostre «Centre» té avui el seu hostatge propi. Sols mancava que el Concell General, en sa derrera sessió extraordinària, ratifiqués l'acord del Concell Directiu, per a que'l projecte del Concell fos un fet, una bella i espléndida realitat.

El Concell general, en sa sessió del diumenge, dia 9 del corrent, acordá instal·lar l'hostatge social del Centre, en l'edifici lletra B de l'Avinguda de Blondel, el carrer més nou, més céntric i més hermos de la ciutat.

La entitat nostra, que, fins ara, s'ha vist obligada, per raons de caràcter económic, a viure una vida esllanguida, hostatjant-se ont bondadosament l'acollíen, pren ara nou impuls i aixeca sa volada, per a llençar se a fer gran obra social i de cultura, en benefici i profit dels seus associats.

Afortunadament, ja podem dir-ho amplement i en veu ben alta: el nostre «Centre» té ja son casal. I podrém afegir amb orgull: el nostre «Centre» té un dels mellors hostatges socials de Lleida; indubtablement el millor de cap entitat obrera.

Aquest fet ha de marcar una fita en la nostra actuació. I serà una fita gloriosa, perquè d'ara en avant, la nostra actuació serà més intensa, més profunda, i més feconda també, en benefici de les nostres aspiracions.

Aquest pas que ara ha donat el Concell del Centre es un pas decisiu i d'innegable trascendencia. Quan en la sessió de 15 d'Octubre de 1922, el Concell Directiu acordá acceptar l'oferiment d'hostatge que darrerament tenia el Centre, es feu constatar que aquest era solsament provisional. Ço mateix es deia en el nombre 6 de TASCA, corresponent al mes d'Octubre, per entendre que al nostre Centre li calia un local propi, ont amplement pogués descapdellar sa obra.

Això ho tenim ja avui i comptant amb l'aquiescència de la digna autoritat governativa, el Centre quedarà instal·lat dins de pocs dies en un local espléndit, digne de nosaltres i de nostra obra.

Allí serà el Casal de la dependència mercantil lleidatana. Companys dependents de Lleida i sa provincia: El Casal del «Centre» serà casa vostra.

Acudiu-hi tots els qui sentiu els mateixos problemes i us daliu per les mateixes aspiracions i tots plegats farém gran, plena i forta la nostra Associació.

¡Hurra, companys! ¡Visca'l Centre!

NOTICIARI

Dies enrera i sots la presidència de l'Excelentíssim Sr. General Governador de la provincia, es reuní la Junta Provincial de Reformes Socials, iniciant ses tasques amb una serie de belles iniciatives i d'encertades disposicions de caràcter social.

Fou el legit Segretari de la mateixa nostre company en Joan M. Morante i prengué possessió de son càrreg el Vocal metge D. Eusebi Bellí, nomenat per l'Academia de Medicina.

Celebrém la reorganització de la Junta i desitgem poguer alabar sa actuació.

En virtut d'acord del Concell General, en el proper mes de Gener se començarán de cobrar els augments de quotes de socis, acordats per a atendre les despeses de nostre bell hostatge.

El Concell confia que aquest insignificant augment no serà obstacle per a desconfiar ni descomptar la cooperació de cap company.

Durant aquests dies son moltíssims els companys que acudeixen diàriament a visitar nostre hostatge, per a heure esment de com s'efectúen les obres d'instal·lació.

El Concell convida a tots els socis per a que hi acudeixen el diumenge vinent, en havent dinat.

Amb el nombre darrer de «Lluita» que repartírem als nostres consocis, hi anava encaixat el Manifest que ha fet públic el Comité de la Federació, el qual s'insereix també en el nombre de Novembre que rebrán a l'hora d'aquest número de TASCA.

Recomanem als companys que llegeixin i meditin dit document.

IMP. «JOVENTUT» BLONDEL, 7.—LLEIDA.

Magatzems FERRER

«LES PORTES ROGES»

LLEIDA

Merceria - Paqueteria - Llenceria - Novitats
Bisuteria - Roba blanca - etc. - etc.
Espardenyeria - Cordilleria - Saqueriu
Borrasses - Lones - Articles de Palma
i Calçat de varies menes.

Un gran mitjà per a il·lustrar-se i
documentar-se en qüestions de **Co-**
merç, Industria i Banca, es llegir
la important revista setmanal

“EL FINANCIERO”

editada per «*El Financiero, S. A.*»
Madrid.

La mes econòmica en sa classe.
Delegació a Lleida: PAHERIA, 8.

SABATES de totes menes

SEMPRE ELS ULTIMS MODELS

Abarques i calçats de goma

LLANES PER A MATALASSOS

Plaça Constitució, 3o Cabrinetty, 4

L. FARGAS

Teléfono 328

LLEIDA

GRANS MAGATZEMS de
Catxarrerfa, Crestall i Vaixella

DBN

Pere Culleré Carulla

IMMENS ASSORTIT I GRANS NOVETATS
PREUS ECONÒMICS

R. Ferrán, 4, dupl.

LLEIDA

MERCERIA I NOVITATS

: PAPERERIA :

OBJECTES d' ESCRIPTORI

Ramón Garrabou

J. Verdaguer, 15 -- MOLLERUSA

Més val prevenir que deplorar

PROTEGIU LES VOSTRES VIDES I ELS
VOSTRES INTERESSOS AMB L' EXTINTOR

MINIMAX

Agencia principal en la provincia

P. Berenguer - Teléfono, n.º 9 - LLEIDA.

Agencia Mercantil i Industrial

Paheria, 6. - LLEIDA

Facilita informes comercials de tot arréu del mon

Preus módics.

Exactitut i rapidesa.

Academia Solans

COMPTABILITAT I IDIOMES

**TENEDURIA DE LLIBRES
MECANOGRAFIA**

Centre especial de Traduccions

Paheria, 6

LLEIDA.

LLIBRERIA NOVA

: Vda. de Granada :

Papereria i Objectes d'Escriptori
Material Escolar i de 1.ª Ensenyança

□ □ □

Major, 32

LLEIDA.

EL BARAT

COMERC DE TEIXITS, DEN

EMILI BOSCH

CARME, 8 LLEIDA

Gran assortit en teixits, blancs i de color.

Genres de punt de totes menes

Llana suro per a matalassos i coixins

RENOVACIÓ CONSTANT D'EXISTENCIES

Els gabans de la

CASA REXACH

donen als joves

un aire de distinció i elegancia

SABONS I CERA

de la casa

J. Fonolleda i Serra

BARCELONA

Fábrica de Mobles

den

David Amorós —

Rambla Catalunya, 12 - Lleida.

"ROSADO" derrera creació de

"BODEGAS BILBAÍNAS, S. A."

en son Gran Xampany Lumen

Lumen Daurat, el predilecte del públic

El mellor de producció nacional

BARCELONA

Muntaner, 95

Sombreria BALLESPÍ

Carrer Major, 25

LLEIDA.

Gran assortit en barrets nacionals i extrangers.—Gorres americanes de gran chic.—Derreres creacions en fantasies per a nens

CENTRE DE DEPENDENTS
del COMERÇ i de la INDUSTRIA de LLEIDA i sa PROVINCIA

CONSULTORI MEDIC

Servei especial, gratuït, exclusiu pels Socis
a càrreg del

Dr. D. Josep A. Grau Morell

Metge de capsalera - Medicina en general

CONSULTORI: Carrer de Sant Antoni, núm. 20, pral.

HORES DE VISITA: De 11 a 1 i de 7 a 9.

Visites a domicili, passant avis al Dr. Grau o a les
oficines del Centre.

ADVERTENCIES IMPORTANTS

Tant en les visites en el Consultori, com en les domiciliaries, cal pre-
sentar el Carnet de Soci.

Un cop efectuada la visita, el Soci deu trametre a la Segretaria del
Centre el taló de visita que en la mateixa se li entregui.